

Oponentský posudek
na rigorózní práci Veroniky Tykalové
Trestněprávní aspekty tzv. domácího násilí

Téma recenzované práce o rozsahu 87 stran vlastního textu a několika dalších stran příloh je aktuální a společensky závažné. Posuzovaná práce se věnuje závažnému celospolečenskému problému tzv. domácího násilí, který existuje odedávna, nicméně dříve byl chápán spíše jako soukromá záležitost. Představuje závažný a stále aktuální celospolečenský problém s devastujícím dopadem na všechny postižené, což bývají zpravidla členové rodiny, nikoliv ojediněle i děti vyrůstající v násilném prostředí.

Fenomén domácího násilí je nutné vnímat nejen v rovině právní, ale také sociologické, kriminologické a psychologické. Role trestního práva je v této oblasti velmi důležitá, nicméně komplexní řešení musí zahrnovat i další právní odvětví, zejména občanské a správní právo. V posledních patnácti letech prošla v České republice právní úprava domácího násilí značnými změnami a v současné době je na domácí násilí především díky medializaci nahlíženo jinak než dříve a povědomí lidí o fenoménu domácího násilí tak neustále roste. Jedná se nepochybně o aktuální problematiku, které je potřeba stále věnovat pozornost, a proto každá solidní odborná práce věnovaná tomuto fenoménu je žádoucí a vítaná.

Práce má logickou osnovu, podle které autorka postupně pojednává o fenoménu domácího násilí obecně, o jeho typologii, dělení, formách etc. Dále se ve druhé kapitole zabývá typologií pachatele tohoto trestného činu a syndromu týrané osoby. Třetí kapitola podává přehled platné právní úpravy domácího násilí. Možnostmi řešení problému domácího násilí prostředky trestního práva hmotného se diplomantka zabývá ve čtvrté kapitole, na kterou organicky navazuje poslední, pátá kapitola o Istanbulské úmluvě.

Práce byla zpracována na půdorysu nadstandardního počtu odborných pramenů. S použitými prameny pracovala autorka korektně a kreativně. Práce je napsána živým, čtivým stylem.

Diplomová práce má povahu kritického rozboru daného tématu. Autorka správně poukazuje na to, že v legislativě chybí obecná definice domácího násilí. Pokud jde o příčiny domácího násilí, lze zastávat názor, že jde o fenomén, pro který je typický široký vějíř příčin.

V souladu s obecným trendem ochrany obětí trestných činů na více místech práce autorka správně poukazuje na potřebu šetrného zacházení s obětí trestního činu domácího násilí tak, aby se zabránilo tzv. sekundární viktimizaci.

Velkým okruhem, jímž se publikace zabývá, je nakládání s obětí jako svědkem trestného činu. Je běžnou zkušeností, že oběti domácího násilí mají z agresora strach, odmítají vypovídat nejen v jeho přítomnosti, ale vůbec. Tím je úloha orgánů činných v trestním řízení při vyšetřování trestných činů tohoto druhu a při rozhodování o nich obtížná.

Závěrem shrnuji: Recenzovanou práci charakterizuje promyšlený obsah s jasnou koncepcí. Je napsána živým, čtivým stylem. Je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Otázka k obhajobě: Ochrana oběti trestného činu týrání svěřené osoby.

Hodnocení: výborně

V Praze 3. 3. 2020

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,